

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŪKINIŲ BENDRIJŲ
ĮSTATYMAS**

2003 m. lapkričio 6 d. Nr. IX-1804
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis Įstatymas reglamentuoja įmonių, kurių teisinė forma yra tikroji ūkinė bendrija, ir įmonių, kurių teisinė forma yra komanditinė ūkinė bendrija, steigimą, valdymą, veiklą, pertvarkymą, pabaigą, šių įmonių dalyvių teises ir pareigas.

2 straipsnis. Tikroji ūkinė bendrija ir komanditinė ūkinė bendrija

1. Tikroji ūkinė bendrija yra įmonė, kurios visi dalyviai yra tikrieji nariai.
2. Komanditinė ūkinė bendrija yra įmonė, kurios dalyviai yra tikrieji nariai ir komanditoriai.
3. Kai šio Įstatymo normos taikomos ir tikrajai ūkinei bendrijai, ir komanditinei ūkinei bendrijai, vartojamas žodis „bendrija“.
4. Bendrija yra neribotos civilinės atsakomybės privatusis juridinis asmuo.
5. Bendrija įgyja civilines teises, prisiima civilines pareigas ir jas įgyvendina per tikruosius narius.
6. Tikrosios ūkinės bendrijos pavadinime turi būti jos teisinę formą nusakantys žodžiai „tikroji ūkinė bendrija“ arba šių žodžių santrumpa „TŪB“. Komanditinės ūkinės bendrijos pavadinime turi būti jos teisinę formą nusakantys žodžiai „komanditinė ūkinė bendrija“ arba šių žodžių santrumpa „KŪB“.
7. Bendrijos buveinė turi būti Lietuvos Respublikoje.
8. Bendrija savo veikloje vadovaujasi jungtinės veiklos sutartimi, Civiliniu kodeksu, šiuo ir kitais įstatymais bei teisės aktais.

3 straipsnis. Bendrijos steigimas

1. Bendrijos steigėjai yra jungtinės veiklos sutartį sudarę asmenys. Jungtinės veiklos sutartis yra ir bendrijos steigimo sandoris, ir bendrijos steigimo dokumentas. Jungtinės veiklos sutartis turi būti sudaroma notarine forma.
2. Bendrijos steigėjais gali būti ir fiziniai, ir juridiniai asmenys.
3. Bendrijoje gali būti ne mažiau kaip du ir ne daugiau kaip dvidešimt steigėjų.
4. Bendrijos steigėjais negali būti šio Įstatymo 7 straipsnio 5 ir 6 dalyse išvardyti asmenys.
5. Steigiamos bendrijos jungtinės veiklos sutartis suteikia teisę atidaryti kaupiamąją sąskaitą Lietuvos Respublikos įregistruotame banke. Kaupiamojoje sąskaitoje esančios lėšos gali būti naudojamos tik po bendrijos įregistravimo.
6. Kai steigiama komanditinė ūkinė bendrija, su kiekvienu tapti komanditoriumi siekiančiu asmeniu turi būti sudaryta rašytinės formos komanditoriaus sutartis. Tapti komanditoriumi siekiančiam asmeniui steigėjai turi pateikti susipažinti sudarytą jungtinės veiklos sutartį. Sudarius komanditoriaus sutartį, laikoma, kad komanditorius susipažinęs su jungtinės veiklos sutartimi.
7. Bendrija laikoma įsteigta nuo jos įregistravimo juridinių asmenų registre.
8. Tikroji ūkinė bendrija įregistruojama po to, kai sudaryta jungtinės veiklos sutartis ir juridinių asmenų registrai pateikti Civiliniame kodekse nurodyti bendrijai registruoti reikalingi dokumentai. Komanditinė ūkinė bendrija įregistruojama po to, kai sudarytos jungtinės veiklos

sutartis bei komanditorių sutartys ir juridinių asmenų registrai pateikti Civiliniame kodekse nurodyti bendrijai registruoti reikalingi dokumentai.

9. Visi bendrijos steigėjai nuo bendrijos įregistravimo juridinių asmenų registre tampa jos tikraisiais nariais.

10. Asmuo, sudaręs komanditoriaus sutartį ir įnešęs įnašą į steigiamą komanditinę ūkinę bendriją, nuo komanditinės ūkinės bendrijos įregistravimo juridinių asmenų registre tampa komanditoriumi.

4 straipsnis. Bendrijos jungtinės veiklos sutartis

1. Jungtinės veiklos sutartis yra bendrijos steigimo dokumentas, kuriuo bendrija vadovaujasi savo veikloje.

2. Jungtinės veiklos sutartyje turi būti nurodyta:

- 1) bendrijos pavadinimas;
- 2) teisinė forma (tikroji ūkinė bendrija ar komanditinė ūkinė bendrija);
- 3) bendrijos buveinė;
- 4) bendrijos veiklos tikslai;
- 5) tikrųjų narių duomenys (fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta; juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė);
- 6) bendrijos steigimo išlaidų kompensavimo tvarka;
- 7) bendrijos steigėjų įnašai, jų įnešimo tvarka ir terminai. Jeigu įnašas nepiniginis, turi būti nurodyta jo vertė;
- 8) tikrųjų narių atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą;
- 9) tikrojo nario teisių perleidimo kitam asmeniui tvarka;
- 10) naujų tikrųjų narių priėmimo tvarka;
- 11) atsiskaitymo su tikraisiais nariais, kurių narystė bendrijoje pasibaigė, tvarka;
- 12) bendrijos kasoje esančių pinigų kaip avansu išmokamo pelno paėmimo tikrųjų narių asmeniniams poreikiams tvarka;
- 13) bendrijos filialų ir atstovybių steigimo bei jų veiklos nutraukimo tvarka;
- 14) ar bendrija sudaro finansinę atskaitomybę;
- 15) Lietuvos Respublikos dienraštis, kuriame skelbiami vieši pranešimai, kai to reikalaujama pagal Civilinį kodeksą ir šį Įstatymą;
- 16) jungtinės veiklos sutarties keitimo tvarka;
- 17) bendrijos veiklos laikotarpis, jei jis yra ribotas;
- 18) jungtinės veiklos sutarties sudarymo data.

3. Komanditinės ūkinės bendrijos jungtinės veiklos sutartyje, be šio straipsnio 2 dalyje nurodytų sąlygų, turi būti nustatyta asmenų tapimo komanditoriais tvarka.

4. Jungtinės veiklos sutartyje gali būti ir kitų nuostatų, neprieštaraujančių šiam ir kitiems įstatymams.

5. Jungtinės veiklos sutartis keičiama visų tikrųjų narių sprendimu, kuris priimamas bendru sutarimu.

6. Kai jungtinės veiklos sutartis keičiama, juridinių asmenų registrai kartu su kitais teisės aktų nustatytais dokumentais turi būti pateikti jungtinės veiklos sutarties pakeitimai ir visas jungtinės veiklos sutarties tekstas. Visą jungtinės veiklos sutarties tekstą pasirašo vienas iš tikrųjų narių, jo parašo tikrumas notaro netvirtinamas.

7. Jungtinės veiklos sutartis, taip pat jungtinės veiklos sutarties pakeitimai įsigalioja nuo įregistravimo juridinių asmenų registre, išskyrus su bendrijos steigimo tvarka ir įnašų įnešimu steigimo metu susijusias jungtinės veiklos sutarties nuostatas, kurios įsigalioja nuo steigiamos bendrijos jungtinės veiklos sutarties sudarymo.

5 straipsnis. Komanditoriaus sutartis

1. Su kiekvienu tapti komanditinės ūkinės bendrijos komanditoriumi siekiančiu asmeniu sudaroma rašytinės formos komanditoriaus sutartis. Ši sutartis sudaroma laikantis šio Įstatymo 3 straipsnio 6 dalyje nustatytų reikalavimų.

2. Komanditoriaus sutartyje turi būti nurodyta:

1) komanditoriaus įnašai, jų įnešimo tvarka ir terminai. Jeigu įnašas nepiniginis, turi būti nurodyta jo vertė;

2) komanditoriaus atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą;

3) komanditoriui skiriama pelno dalis;

4) sutarties terminas, jeigu sudaroma terminuota sutartis.

3. Komanditoriaus sutartyje gali būti ir kitų nuostatų, neprieštaraujančių Civiliniam kodeksui, šiam ir kitiems įstatymams.

4. Jeigu komanditinės ūkinės bendrijos veiklos laikotarpis yra ribotas, komanditoriaus sutarties terminas negali būti ilgesnis už komanditinės ūkinės bendrijos veiklos laikotarpį.

6 straipsnis. Juridinių asmenų registro duomenys

Be Civilinio kodekso 2.66 straipsnyje išvardytų duomenų, juridinių asmenų registre nurodomi šie bendrijos duomenys:

1) tikrųjų narių įnašų dydis;

2) tikrųjų narių įnašų priklausymas bendrosios jungtinės nuosavybės teise;

3) veiklos laikotarpis, jeigu jis yra ribotas;

4) *Neteko galios nuo 2010-01-05*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XI-602](#), 2009-12-22, Žin. 2010, Nr. I-13 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-602

7 straipsnis. Bendrijos dalyviai

1. Tikrasis narys yra bendrijos dalyvis, sudaręs bendrijos jungtinės veiklos sutartį ir šio Įstatymo bei jungtinės veiklos sutarties nustatyta tvarka įnešęs ar įsipareigojęs įnešti įnašą į bendriją.

2. Komanditorius yra komanditinės ūkinės bendrijos dalyvis, sudaręs komanditoriaus sutartį su komanditine ūkine bendrija ir šio Įstatymo bei komanditoriaus sutarties nustatyta tvarka įnešęs įnašą į komanditinę ūkinę bendriją.

3. Kai šio Įstatymo normos taikomos ir tikrajam nariui, ir komanditoriui, vartojamas žodis „dalyvis“.

4. Tikrojoje ūkinėje bendrijoje turi būti ne mažiau kaip du ir ne daugiau kaip dvidešimt tikrųjų narių. Komanditinėje ūkinėje bendrijoje turi būti ne mažiau kaip trys dalyviai (du tikrieji nariai ir vienas komanditorius) ir ne daugiau kaip dvidešimt dalyvių.

5. Bendrijos tikraisiais nariais negali būti kitų bendrijų tikrieji nariai, individualių įmonių savininkai, valstybė, savivaldybės, valstybės įmonės, savivaldybės įmonės, biudžetinės įstaigos, taip pat ūkinės bendrijos ir individualios įmonės.

6. Bendrijos tikraisiais nariais taip pat negali būti Europos ekonominių interesų grupės.

7. Komanditinės ūkinės bendrijos tikrieji nariai tuo pat metu negali būti jos komanditoriais, o komanditoriai negali būti jos tikraisiais nariais.

8. Kai prievolėms užtikrinti neužtenka bendrijos turto, bendrijos tikrieji nariai pagal bendrijos prievolės atsako solidariai visu savo turtu, o komanditoriai pagal komanditinės ūkinės bendrijos prievolės atsako tik tuo savo turtu, kurį įnešė į komanditinę ūkinę bendriją.

8 straipsnis. Tikrųjų narių teisės ir pareigos

1. Tikrųjų narių teisės ir pareigas nustato Civilinis kodeksas, šis bei kiti įstatymai, jungtinės veiklos sutartis.

2. Tikrasis narys turi šias teises:

1) dalyvauti tvarkant bendrijos reikalus ir priimant sprendimus;

2) veikti bendrijos vardu, jeigu jungtinės veiklos sutartyje nenustatyta kitaip;

- 3) siūlyti pakeisti bendrijos jungtinės veiklos sutartį;
 - 4) susipažinti su bendrijos dokumentais;
 - 5) perleisti tikrojo nario teises kitam asmeniui;
 - 6) gauti bendrijos pelno dalį;
 - 7) bendrijos jungtinės veiklos sutartyje nustatyta tvarka paimti bendrijos kasoje esančius pinigus kaip avansu išmokamą pelną savo asmeniniams poreikiams;
 - 8) pasibaigus narystei bendrijoje, reikalauti grąžinti įnašą;
 - 9) gauti likviduojamos bendrijos turto dalį;
 - 10) kitas įstatymų ar jungtinės veiklos sutarties nustatytas teises.
3. Tikrasis narys gali perleisti tikrojo nario teises kitam asmeniui tik gavęs visų tikrųjų narių sutikimą, jeigu jungtinės veiklos sutartyje nenustatyta kitaip.
4. Tikrasis narys privalo jungtinės veiklos sutartyje nustatyta tvarka ir terminais įnešti įnašą į bendriją.
5. Buvęs tikrasis narys pagal bendrijos prievoles, atsiradusias, kol jis buvo tikruoju nariu, arba iš bendrijos sandorių, sudarytų iki jo narystės pasibaigimo, atsako taip, kaip jis atsakytų būdamas tikruoju nariu. Šios dalies nuostatos taikomos ir tikrojo nario teisių perėmėjui.
6. Tikrasis narys – juridinis asmuo, kuris yra bankrutuojantis ar likviduojamas, ne vėliau kaip per dešimt dienų po to, kai jam teisme iškelta bankroto byla ar pradėtas bankroto procesas ne teismo tvarka arba kai jis įgijo likviduojamo juridinio asmens statusą, apie tai privalo raštu pranešti kitiems tikriesiems nariams.

9 straipsnis. Komanditorių teisės ir pareigos

1. Komanditorius turi šias teises:
 - 1) gauti komanditinės ūkinės bendrijos pelno dalį, nustatytą komanditoriaus sutartyje;
 - 2) pasibaigus komanditoriaus sutarčiai, reikalauti grąžinti įnašą;
 - 3) perleisti kitam asmeniui komanditoriaus teises;
 - 4) susipažinti su jungtinės veiklos sutartimi ir jos pakeitimais;
 - 5) susipažinti su komanditinės ūkinės bendrijos bendrų reikalų tvarkymo dokumentais ir su metine finansine atskaitomybe, jeigu komanditinė ūkinė bendrija ją sudaro;
 - 6) susipažinti su visa informacija, kuri pagal Civilinį kodeksą turi būti teikiama komanditinės ūkinės bendrijos kreditoriams;
 - 7) kitas įstatymų ir komanditoriaus sutartyje nustatytas teises.
2. Komanditorius privalo šiame Įstatyme ir komanditoriaus sutartyje nustatyta tvarka ir terminais įnešti įnašą į komanditinę ūkinę bendriją. Komanditorius sutartyje gali būti ir kitų komanditoriaus įsipareigojimų, neprieštaraujančių Civiliniam kodeksui, šiam ir kitiems įstatymams.

10 straipsnis. Įnašai į bendriją

1. Bendrijos dalyvio įnašas yra dalyvio turtas, perduotas bendrijai.
2. Įnašu gali būti pinigai ir kitoks turtas, priklausantis bendrijos dalyviui nuosavybės teise.
3. Bendrijos dalyvio nepiniginis įnašas įvertinamas visų bendrijos tikrųjų narių sprendimu, kuris priimamas bendru sutarimu.
4. Bendrijos dalyvių įnašai nuosavybės teise priklauso bendrijai.

11 straipsnis. Bendrijos reikalų tvarkymas

1. Bendrijos reikalus tvarko ir sprendimus visais bendrijos veiklos klausimais priima bendrijos tikrieji nariai. Sprendimai priimami visų tikrųjų narių bendru sutarimu. Bendrijos jungtinės veiklos sutartyje gali būti numatyta, kad sprendimai priimami tikrųjų narių balsų dauguma, išskyrus šiame Įstatyme numatytus atvejus. Sprendimai turi būti įforminami raštu.
2. Kiekvienas tikrasis narys, įgyvendindamas priimtus sprendimus, turi teisę veikti bendrijos vardu, jeigu bendrijos jungtinės veiklos sutartyje nenustatyta kitaip. Jeigu bendrijos vardu turi teisę veikti tik visi tikrieji nariai kartu, sandorius pasirašo visi tikrieji nariai, o kai yra kitų tikrųjų narių rašytinis įgaliojimas sudaryti sandorius, juos gali pasirašyti vienas tikrasis narys.

3. Bendrijoje turi būti paskirti tikrieji nariai, kurie vykdo Civilinio kodekso 2.82 straipsnio 3 dalyje nustatytas valdymo organų pareigas.

4. Tikrųjų narių sprendimas, kuris vieną iš tikrųjų narių visiškai atleidžia nuo bendrų išlaidų ar nuostolių padengimo, nušalina kurį nors iš dalyvių skirstant pelną, apriboja ar panaikina dalyvių teisę susipažinti su bendrijos dokumentais, apriboja tikrųjų narių teisę atsisakyti neterminuotos jungtinės veiklos sutarties arba šią teisę panaikina, negalioja.

12 straipsnis. Bendrijos buhalterinė apskaita ir finansinė atskaitomybė

1. Bendrijos buhalterinę apskaitą, jos organizavimą bei tvarkymą ir finansinės atskaitomybės sudarymą nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

2. Bendrija įstatymų nustatyta tvarka sudaro finansinę atskaitomybę, jeigu tai yra nustatyta bendrijos jungtinės veiklos sutartyje. Bendrijos metinė finansinė atskaitomybė ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo finansinių metų pabaigos turi būti bendrijos tikrųjų narių patvirtinta ir pateikta juridinių asmenų registrai.

3. Bendrijos, kurių visi tikrieji nariai yra akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės, privalo įstatymų nustatyta tvarka sudaryti finansinę atskaitomybę nepaisant to, ar tai nustatyta jų jungtinės veiklos sutartyse.

13 straipsnis. Bendrijos pelno paskirstymas

1. Pasibaigus bendrijos finansiniams metams, iš bendrijos veiklos gautas pelnas paskirstomas visų tikrųjų narių sprendimu. Šis sprendimas priimamas tikrųjų narių bendru sutarimu.

2. Tikrosios ūkinės bendrijos pelno dalis, skirta tikriesiems nariams, paskirstoma kiekvienam tikrajam nariui proporcingai jo įnašo dydžiui, jeigu bendrijos jungtinės veiklos sutartyje nenustatyta kitaip.

3. Komanditinės ūkinės bendrijos pelno dalis, skirta dalyviams, pirmiausia paskirstoma komanditoriams komanditorių sutartyse nustatytais sąlygomis. Likusi suma paskirstoma tikriesiems nariams proporcingai jų įnašų dydžiui, jeigu bendrijos jungtinės veiklos sutartyje nenustatyta kitaip.

4. Kiekvienam bendrijos dalyviui paskirta pelno dalis turi būti išmokėta per tris mėnesius nuo sprendimo dėl pelno paskirstymo priėmimo dienos.

14 straipsnis. Bendrijos jungtinės veiklos sutarties pabaiga

1. Bendrijos jungtinės veiklos sutartis baigiasi Civilinio kodekso nustatytais jungtinės veiklos sutarties pasibaigimo pagrindais.

2. Visi tikrieji nariai per trisdešimt dienų nuo jungtinės veiklos sutarties pasibaigimo pagrindo atsiradimo, jeigu jungtinės veiklos sutartyje nenumatytas kitas sprendimo priėmimo terminas, bendru sutarimu turi priimti sprendimą išsaugoti jungtinės veiklos sutartį arba nutraukti bendrijos veiklą, išskyrus atvejus, kai jungtinės veiklos sutartyje nustatyta, kad sutartis galioja likusiems tikriesiems nariams. Jeigu tikrieji nariai priima sprendimą išsaugoti jungtinės veiklos sutartį, taip pat jeigu jungtinės veiklos sutartyje nustatyta, kad ji galioja likusiems tikriesiems nariams, tikrieji nariai turi pakeisti jungtinės veiklos sutartį.

3. Jeigu bendrijoje lieka tik vienas tikrasis narys, bendrija per tris dienas nuo tokio tikrųjų narių skaičiaus sumažėjimo apie tai turi pranešti juridinių asmenų registrai. Bendrija, kurioje liko tik vienas tikrasis narys, turi būti likviduojama, jeigu bendrijos tikrasis narys per šešis mėnesius po tokio tikrųjų narių skaičiaus sumažėjimo nenusprendžia bendrijos reorganizuoti ar pertvarkyti, išskyrus atvejus, kai per šį laikotarpį į bendriją priimamas naujas tikrasis narys.

4. Kai jungtinės veiklos sutarties pasibaigimo pagrindas yra tikrojo nario narystės pasibaigimas ir likę kiti tikrieji nariai bendru sutarimu priima sprendimą išsaugoti jungtinės veiklos sutartį, tikrajam nariui, kurio narystė bendrijoje pasibaigė, jo reikalavimu bendrija jungtinės veiklos sutartyje nustatyta tvarka ir terminais turi grąžinti pinigų sumą, lygią jo įnašo vertei. Tikrasis narys, kurio įnašas nepiniginis – individualiais požymiais apibūdintas daiktas, turi teisę reikalauti grąžinti jam šį nepiniginį įnašą, o bendrija turi jį grąžinti, jeigu dėl to nebus pažeisti bendrijos dalyvių ir

kreditorių interesai. Jungtinės veiklos sutartyje gali būti nustatyta ir kitokia tikrojo nario įnašo, kuris yra individualiais požymiais apibūdintas daiktas, grąžinimo tvarka. Šios dalies nuostatos taikomos ir tikrojo nario įpėdiniui ar teisių perėmėjui, jeigu jis jungtinės veiklos sutarties nustatyta tvarka netapo tikroju nariu.

15 straipsnis. Komanditoriaus sutarties pabaiga

1. Komanditoriaus sutartis pasibaigia:
 - 1) pasibaigus komanditinės ūkinės bendrijos jungtinės veiklos sutarčiai;
 - 2) vienai iš sutarties šalių ar abiejų šalių susitarimu nutraukus sutartį;
 - 3) pasibaigus sutarties terminui.
2. Kai komanditoriaus sutartis pasibaigia, su buvusiu komanditoriumi arba jo įpėdiniais ar teisių perėmėjais atsiskaitoma šio Įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, jeigu komanditoriaus sutartyje nenustatyta kitaip.
3. Jeigu komanditinėje ūkinėje bendrijoje pasibaigia visos komanditoriaus sutartys, komanditinė ūkinė bendrija per tris dienas nuo paskutinės komanditoriaus sutarties pasibaigimo apie tai turi pranešti juridinių asmenų registru. Komanditinė ūkinė bendrija, kurioje pasibaigė visos komanditoriaus sutartys, turi būti likviduojama, jeigu tikrieji nariai per šešis mėnesius nuo paskutinės komanditoriaus sutarties pasibaigimo nenusprendžia komanditinės ūkinės bendrijos reorganizuoti ar pertvarkyti, išskyrus atvejus, kai komanditinė ūkinė bendrija per šį laikotarpį sudaro naują komanditoriaus sutartį.

16 straipsnis. Bendrijos reorganizavimo ypatumai

1. Reorganizavime gali dalyvauti ir tikrosios ūkinės bendrijos, ir komanditinės ūkinės bendrijos.
2. Nuo viešo paskelbimo apie reorganizavimo sąlygų sudarymą dienos bendrija, kuri po reorganizavimo pasibaigia, įgyja reorganizuojamos bendrijos statusą, o bendrija, kuri po reorganizavimo tęsia veiklą, – reorganizavime dalyvaujančios bendrijos statusą.
3. Sprendimą dėl reorganizavimo priima kiekvienos reorganizuojamos ir reorganizavime dalyvaujančios bendrijos visi tikrieji nariai bendru sutarimu. Sprendimą reorganizuoti bendriją patvirtinantis dokumentas turi būti pateiktas juridinių asmenų registru.
4. Reorganizavimo būdu sukurta tikroji ūkinė bendrija įregistruojama po to, kai yra sudaryta jungtinės veiklos sutartis ir juridinių asmenų registru pateikti įstatymuose nurodyti bendrijai registruoti reikalingi dokumentai. Reorganizavimo būdu sukurta komanditinė ūkinė bendrija įregistruojama po to, kai yra sudarytos jungtinės veiklos sutartis bei komanditoriaus sutartys ir juridinių asmenų registru pateikti įstatymuose nurodyti bendrijai registruoti reikalingi dokumentai.
5. Reorganizavimas laikomas baigtu, kai įregistruojamos visos po reorganizavimo sukurtos naujos bendrijos ar įregistruojami visų tęsiančių veiklą bendrijų jungtinės veiklos sutarčių pakeitimai.

17 straipsnis. Bendrijos pertvarkymo ypatumai

1. Tikroji ūkinė bendrija gali būti pertvarkoma į šios teisinės formos juridinius asmenis:
 - 1) komanditinę ūkinę bendriją;
 - 2) akcinę bendrovę;
 - 3) uždaroją akcinę bendrovę;
 - 4) žemės ūkio bendrovę;
 - 5) kooperatinę bendrovę (kooperatyvą);
 - 6) individualią įmonę;
 - 7) viešąją įstaigą;
 - 8) labdaros ir paramos fondą.
2. Komanditinė ūkinė bendrija gali būti pertvarkoma į tikrąją ūkinę bendriją ar į kitos šio straipsnio 1 dalies 2–8 punktuose nurodytos teisinės formos juridinį asmenį.

3. Kai visi bendrijos tikrieji nariai bendru sutarimu priima sprendimą pertvarkyti bendriją, kartu turi būti priimami naujos teisinės formos juridinio asmens steigimo dokumentai. Šie dokumentai turi atitikti to juridinio asmens teisinę formą reglamentuojančių įstatymų reikalavimus.

4. Nuo sprendimo pertvarkyti bendriją priėmimo dienos bendrija įgyja pertvarkomos bendrijos statusą. Sprendimą pertvarkyti bendriją patvirtinantis dokumentas turi būti pateiktas juridinių asmenų registrui ne vėliau kaip pirmą viešo paskelbimo apie bendrijos pertvarkymą dieną.

5. Apie sprendimą pertvarkyti bendriją turi būti viešai paskelbta jungtinės veiklos sutartyje nurodytame dienraštyje tris kartus ne mažesniais kaip trisdešimties dienų intervalais arba viešai paskelbta jungtinės veiklos sutartyje nurodytame dienraštyje vieną kartą ir raštu pranešta visiems bendrijos kreditoriams. Pranešime turi būti Civilinio kodekso 2.44 straipsnyje nustatyta informacija apie bendriją, taip pat turi būti nurodyta juridinio asmens, į kurį pertvarkoma bendrija, teisinė forma, kur ir nuo kada galima susipažinti su naujos teisinės formos juridinio asmens steigimo dokumentais.

6. Bendrija gali būti pertvarkoma į akcinę bendrovę arba uždarają akcinę bendrovę, jeigu bendrijos turtas, atėmus visus bendrijos išipareigojimus, yra ne mažesnis už Akcinių bendrovių įstatyme akcinei bendrovei ar uždarajai akcinei bendrovei nustatytą minimalų įstatinio kapitalo dydį. Iki sprendimo pertvarkyti bendriją į akcinę bendrovę arba uždarają akcinę bendrovę priėmimo bendrijos turtas, kuris perduodamas už bendrovės akcijas, turi būti įvertintas nepriklausomo turto vertintojo teisės aktų, reglamentuojančių turto vertinimą, nustatyta tvarka. Turto vertinimo ataskaita turi atitikti Akcinių bendrovių įstatymo nustatytus reikalavimus, taikomus nepiniginio įnašo vertinimo ataskaitai, ir ne vėliau kaip likus dešimčiai dienų iki sprendimo pertvarkyti bendriją priėmimo turi būti pateikta bendrijai ir juridinių asmenų registrui. Sprendime pertvarkyti bendriją į akcinę bendrovę ar uždarają akcinę bendrovę, be kita ko, turi būti nurodyta po pertvarkymo veiksiančios akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės įstatinio kapitalo dydis, akcijų skaičius, akcijų nominali vertė. Kai bendrija pertvarkoma į akcinę bendrovę, be kitų šiame ir kituose įstatymuose nustatytų veiksmų, akcinės bendrovės akcijos vertybinių popierių rinką reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka turi būti įregistruotos Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijoje ir išrinkta audito įmonė.

7. Bendrija gali būti pertvarkoma į žemės ūkio bendrovę, jeigu bendrijoje yra ne mažiau kaip du dalyviai ir jos pajamos už žemės ūkio produkciją ir suteiktas paslaugas žemės ūkiui per praėjusius finansinius metus sudarė daugiau kaip penkiasdešimt procentų visų realizavimo pajamų.

8. Bendrija gali būti pertvarkoma į kooperatinę bendrovę (kooperatyvą), jeigu bendrijoje yra ne mažiau kaip penki dalyviai.

9. Bendrija gali būti pertvarkoma į individualią įmonę tuo atveju, kai tikrųjų narių skaičius tampa mažesnis už šio Įstatymo nustatytą minimalų. Tokiu atveju bendrijoje likęs vienas tikrasis narys – fizinis asmuo tampa po pertvarkymo veiksiančios individualios įmonės savininku.

10. Naujos teisinės formos juridinio asmens steigimo dokumentai įregistruojami juridinių asmenų registre ir pakeičiami juridinių asmenų registro duomenys po to, kai išrinkti (sudaryti) naujos teisinės formos juridinio asmens valdymo organai, sudarytas pertvarkomos bendrijos balansas, įvykdytos šiame Įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytos su bendrijos pertvarkymu į naujos teisinės formos juridinį asmenį susijusios sąlygos ir juridinių asmenų registrui pateikti įstatymuose nustatyti dokumentai.

11. Pertvarkymas laikomas baigtu, kai naujos teisinės formos juridinio asmens pakeisti steigimo dokumentai įregistruoti juridinių asmenų registre.

18 straipsnis. Bendrijos likvidavimo ypatumai

1. Nuo visų bendrijos tikrųjų narių bendru sutarimu priimto sprendimo likviduoti bendriją priėmimo dienos bendrija įgyja likviduojamos bendrijos statusą.

2. Bendrijos likvidatorius įgyja bendrijos tikrųjų narių kompetenciją dėl sandorių sudarymo bei teises ir pareigas, numatytas šio Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje, nuo jo paskyrimo, išskyrus Civilinio kodekso numatytus atvejus.

3. Po atsiskaitymo su likviduojamos tikrosios ūkinės bendrijos kreditoriais likęs turtas padalijamas tikriesiems nariams proporcingai jų įnašų dydžiui, buvusiam sprendimo likviduoti tikrąją ūkinę bendriją priėmimo dieną, jeigu bendrijos jungtinės veiklos sutartyje nenustatyta kitaip.

4. Po atsiskaitymo su likviduojamos komanditinės ūkinės bendrijos kreditoriais likęs turtas padalijamas komanditinės ūkinės bendrijos dalyviams. Pirmiausia įnašai grąžinami komanditoriams, po to – tikriesiems nariams. Likęs komanditinės ūkinės bendrijos turtas padalijamas visiems dalyviams proporcingai jų įnašų dydžiui, buvusiam sprendimo likviduoti komanditinę ūkinę bendriją priėmimo dieną, jeigu bendrijos jungtinės veiklos sutartyje nenustatyta kitaip.

5. Likviduojamos bendrijos dalyviui įnašas grąžinamas pinigais. Jeigu likviduojamos bendrijos dalyvis, kurio įnašas nepiniginis – individualiais požymiais apibūdintas daiktas, sutinka, jam šis įnašas gali būti grąžintas. Jungtinės veiklos sutartyje ar komanditoriaus sutartyje gali būti nustatyta ir kitokia tikrojo nario ar komanditoriaus įnašo, kuris yra individualiais požymiais apibūdintas daiktas, grąžinimo tvarka.

6. Be kitų šiame Įstatyme ir Civiliniame kodekse nustatytų pareigų, bendrijos likvidatorius privalo:

1) jungtinės veiklos sutartyje nurodytame dienraštyje viešai paskelbti apie bendrijos likvidavimą ir pateikti juridinių asmenų registrai dokumentus, patvirtinančius sprendimą likviduoti bendriją, bei duomenis apie save (vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta);

2) sudaryti likvidavimo laikotarpio pradžios bendrijos balansą;

3) šio Įstatymo nustatyta tvarka perduoti bendrijos dalyviams bendrijos turtą, likusį po atsiskaitymo su likviduojamos bendrijos kreditoriais, ir surašyti tokio turto priėmimo–perdavimo aktus;

4) bendrijos dokumentus perduoti saugoti Archyvų įstatymo nustatyta tvarka;

5) sudaryti bendrijos likvidavimo aktą. Bendrijos likvidavimo akte nurodoma informacija apie prievolių įvykdymą ir patvirtinama, kad atlikti visi su bendrijos likvidavimu susiję veiksmai;

6) juridinių asmenų registrai pateikti bendrijos likvidavimo aktą ir kitus dokumentus, reikalingus bendrijai išregistruoti.

7. Jeigu sprendimas likviduoti bendriją atšaukiamas, dokumentas, patvirtinantis likvidavimo atšaukimą, turi būti pateiktas juridinių asmenų registrai.

19 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

1. Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.

2. Šio Įstatymo 7 straipsnio 6 dalis įsigalioja Lietuvos Respublikai tapus Europos Sąjungos nare.

3. Nuo šio Įstatymo įsigaliojimo Ūkinių bendrijų įstatymas (Žin., 1990, Nr. [31-747](#); 1993, Nr. [32-731](#), Nr. [49-964](#), Nr. [52-998](#), Nr. [62-1169](#); 1997, Nr. [66-1608](#), Nr. [69-1742](#), Nr. [117-3003](#); 2001, Nr. [102-3626](#); 2003, Nr. [38-1720](#)) taikomas reorganizuojant ir likviduojant tik tas bendrijas, dėl kurių reorganizavimo ir likvidavimo sprendimai priimti iki šio Įstatymo įsigaliojimo.

4. Nuo šio Įstatymo įsigaliojimo kituose įstatymuose vartojama sąvoka „bendrosios jungtinės veiklos sutartis“ atitinka sąvoką „jungtinės veiklos sutartis“, sąvoka „narys komanditorius“ atitinka sąvoką „komanditorius“.

5. Iki juridinių asmenų registro veiklos pradžios bendrijos registruojamos Lietuvos Respublikos įmonių rejestre ir jų duomenys bei dokumentai teikiami įstatymų, kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Nuo juridinių asmenų registro veiklos pradžios Lietuvos Respublikos įmonių rejestre įregistruotos bendrijos laikomos įregistruotomis juridinių asmenų rejestre.

6. Iki šio Įstatymo įsigaliojimo įsteigtos komanditinės ūkinės bendrijos, kurios turi tik vieną tikrąjį narį, per aštuoniolika mėnesių nuo šio Įstatymo įsigaliojimo turi priimti dar bent vieną tikrąjį narį arba priimti sprendimą pertvarkyti komanditinę ūkinę bendriją į šio Įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nurodytą kitos teisinės formos juridinį asmenį, reorganizuoti komanditinę ūkinę bendriją jungimo būdu ar ją likviduoti.

7. Asmuo, kuris yra dviejų ir daugiau bendrijų tikrasis narys, per aštuoniolika mėnesių nuo šio Įstatymo įsigaliojimo turi likti tik vienos bendrijos tikruoju nariu, kitose bendrijose perleisdamas tikrojo nario teises kitam asmeniui, atsisakydamas toliau būti bendrijos dalyviu ar tapdamas komanditinės ūkinės bendrijos komanditoriumi.

8. Asmuo, kuris tuo pat metu yra ir bendrijos tikrasis narys, ir individualios įmonės savininkas, per aštuoniolika mėnesių nuo šio Įstatymo įsigaliojimo turi likti tik vieno neribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens dalyviu, perleisdamas tikrojo nario teises kitam asmeniui, atsisakydamas toliau būti bendrijos dalyviu ar tapdamas komanditinės ūkinės bendrijos komanditoriumi arba pertvarkydamas, perleisdamas ar likviduodamas individualią įmonę.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ROLANDAS PAKSAS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-602](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-13 (2010-01-05), i. k. 10910101STA00XI-602
Lietuvos Respublikos ūkinių bendrijų įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymas